

วิจัยการพัฒนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย
เรื่อง การพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์วรรณคดี
วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นางเดือนฉาย พรสวัสดิ์

โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

รายงานการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์วรรณคดี

โดย ครูเดือนฉาย พรสวัสดิ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสตรีศึกษา

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยจัดกระบวนการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ผลแบบต่างๆ ในเรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พบว่ามีนักเรียนจำนวน ๑๐ คน ขาดทักษะในการอ่าน คิดวิเคราะห์ จาก เรื่องที่กำหนดให้ ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ใน ระดับสูงต่อไป จึงควรพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดให้ จำนวน ๑๐ คน ซึ่งจะทำให้เขามีทักษะและความก้าวหน้าเพื่อนำไปประกอบในการอ่านเพื่อเรียนในระดับสูงต่อไป

๒.จุดประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านคิดวิเคราะห์วรรณคดีของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ การอ่าน และเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาการเรียนในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ให้มีความก้าวหน้า ในการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนที่ขาดทักษะ การอ่าน คิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการอ่านโดยทั่วไป

๓.วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. แหล่งข้อมูล
๒. วิธีการเก็บข้อมูล
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ แหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๕ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๑๐ คน ที่ต้องพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

๓.๒ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนใช้แบบฝึก ทักษะการอ่าน
๒. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้จำนวน ๓ คาบเรียน ในเรื่องการอ่านคิดวิเคราะห์ของบทความที่กำหนดให้โดยในแต่ละคาบให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

ซึ่ง ดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หน่วยที่ ๑ เรื่องการอ่านเรื่องจากสื่อต่างๆ

๓. หลังจากดำเนินการเรียนการสอนและการฝึกทักษะการอ่านเสร็จสิ้นแล้วทดสอบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดิม

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

๑. แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของจำนวน ๓ ชุด ซึ่งใช้คาบเรียนละ ๑ ชุด

๒. แบบบันทึกข้อมูลการอ่านจากแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์

๓. แบบสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนและหลังการเรียน แล้วหาค่าร้อยละเปรียบเทียบ การพัฒนาความก้าวหน้าของนักเรียนในการอ่านคิดวิเคราะห์ของเรื่องที่กำหนดให้

๔. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลจากการวิจัย นักเรียน มีการพัฒนาทางด้านการอ่านคิดวิเคราะห์และการสรุป ความจากการอ่านจับใจความ และมีความก้าวหน้าในการอ่านคิดวิเคราะห์ดีขึ้นทุกคนโดยมีคะแนน เฉลี่ย เพิ่มขึ้น

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เรื่องบทพากย์เอราวัณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. บทพากย์เอราวัณแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทใด

ก. กาพย์ยานี ๑๑ ข. กาพย์ฉก ๑๖ ค. กลอนสุภาพ ง. โคลงสี่สุภาพ

๒. จากการแต่งบทพากย์เอราวัณโดยใช้คำประพันธ์ในข้อ ๑ ให้ความรู้สึกอย่างไรต่อผู้อ่าน

ก. ความรู้สึกโอาส ข. ความรู้สึกยิ่งใหญ่
ค. ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ง. ความรู้สึกประหลาดใจ

๓. ข้อใดกล่าวถึงอินทรชิตได้ถูกต้องที่สุด

ก. เดิมชื่อรณพัตร์ เป็นน้องชายทศกัณฐ์ มีอาจารย์ชื่อพระฤๅษีโคบุตร
ข. เดิมชื่อทศพัตร์ เป็นบุตรชายทศกัณฐ์ มีอาจารย์ชื่อพระฤๅษีกาฬบุตร
ค. เดิมชื่อรณพัตร์ เป็นบุตรชายทศกัณฐ์ มีอาจารย์ชื่อพระฤๅษีโคบุตร
ง. เดิมชื่อทศพัตร์ เป็นน้องชายทศกัณฐ์ มีอาจารย์ชื่อพระฤๅษีกาฬบุตร

๔. อินทรชิตมีความสัมพันธ์อย่างไรกับนางสีดา

ก. เป็นพี่ชาย ข. เป็นน้องชาย ค. เป็นญาติผู้ใหญ่ ง. เป็นลูกพี่ลูกน้อง

๕. บทพากย์เอราวัณเป็นการทำสงครามระหว่างอินทรชิตกับพระรามครั้งที่เท่าใด

ก. ครั้งที่ ๑ ข. ครั้งที่ ๒ ค. ครั้งที่ ๓ ง. ครั้งที่ ๔

๖. ช้างเอราวัณในเรื่องตอนนี้เกิดจากการแปลงกายของใคร

ก. อินทรชิต ข. มังกรกัณฐ์ ค. ไมยราพณ์ ง. การุณยราช

๗. ข้อใดกล่าวถึงช้างเอราวัณได้ถูกต้องที่สุด

ก. เป็นช้างทรงของพระอินทร์
ข. เป็นช้างที่อินทรชิตเนรมิตขึ้น
ค. เป็นช้างที่พระอิศวรพระราชทานให้อินทรชิต
ง. เป็นช้างที่พระเป็นเจ้าทั้งสามพระราชทานให้อินทรชิต

๘. บนเศียรช้างเอราวัณมีเทพิดาจำนวนเท่าใด

ก. ๑๑,๓๖๙ องค์ ข. ๗๙,๕๘๓ องค์ ค. ๕๕๗,๐๘๑ องค์ ง. ๓๘๙,๙๕๖๗ องค์

๙. ชาวสวรรค์พวกหนึ่ง เป็นบริวารท้าวธตรฐ มีความชำนาญในวิชาดนตรีและขับร้อง
ข้อความนี้กล่าวถึงใคร

ก. เทพบุตร ข. สุบรรณ ค. คนธรรพ์ ง. ฤๅษีวิทยา

๑๐. ข้อใดกล่าวถึงความยิ่งใหญ่ของกองทัพพระราม

- ก. เพลารอยพลอยประดับดุมวง ก็กก้องกำกวม กระทบกระทั่งธรณี
- ข. เสียงพลโห่ร้องเอาชัย เลื่อนลั่นสนั่นใน พิภพเพียงทำลาย
- ค. พสุธาอากาศหาวดไหว เนื่อนกตกใจ ชุกซ่อนประหวั่นขวัญหนี
- ง. บรรดาโยธাজตุรงค์ เปลี่ยนแปลงกายคง เป็นเทพไทเทวัญ

๑๑. เรื่องบทพากย์เอราวัณมีความโดดเด่นในด้านใด

- ก. การใช้ภาษาที่สวยงามในการเล่าเรื่องหรือดำเนินเรื่อง
- ข. การใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร
- ค. การใช้ภาษาที่มีความหมายลึกซึ้งในการบรรยายเรื่องที่มีความยิ่งใหญ่อลังการ
- ง. การใช้ภาษาแสดงให้เห็นลีลาการเคลื่อนไหวของตัวละครและรายละเอียดของฉาก

๑๒. ข้อใดเป็นการใช้บุคลวัต

- ก. ลูกครุฑพลัดตกนิมพลี หัสตินอินทรี คาบข้างกว้างไอยรา
- ข. เสด็จทรงรถแก้วโกสัย ไพโรจน์รูจี จะแข่งซึ่งแสงสุริยไส
- ค. สัตกัณฑ์บรรพตทั้งหลาย อ่อนเอียงเพียงปลาย ประนอมประนมชมชัย
- ง. เดือนดาวดับเศร้าแสงใส สร้างแสงอโณทัย ก็ผ่านพยับเรื่องรอง

๑๓. คำศัพท์ในข้อใดไม่เกี่ยวกับช้าง

- ก. ชนัก ข. โทมร ค. กระวิน ง. ตระพอง

๑๔. บทพากย์เอราวัณแสดงให้เห็นถึงความเชื่อในเรื่องใดมากที่สุด

- ก. โชคลาง ข. กฎแห่งกรรม ค. ผีสางเทวดา ง. นรก - สวรรค์

๑๕. ข้อใดเป็นการใช้อัติพนธ์

- ก. อวยชัยถวายทิพมาลา บัดนี้เธอมา เห็นวิปริตดูฉงน
- ข. อากาศก้องโกลาหล โลกฉั่นฉีกอล อำนาจสะท้อนธรณี
- ค. ให้องค์อนุชานารายณ์ เคลิบเคลิ้มวรกาย จะแผลงซึ่งศัสตราพรพล
- ง. เร่งพลโยธาพานรินทร์ เร่งรัดหัสติน วานรให้เร่งรีบมา

ภาคผนวก ข

เอกสารประกอบการดำเนินกิจกรรม

เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์วรรณคดีของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความที่กำหนดให้แล้วบันทึกข้อมูลในการอ่านลงในแบบบันทึกการอ่านที่กำหนดให้ **จุดมุ่งหมาย** นักเรียนสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์จากเรื่องที่กำหนดให้ได้

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับคุณภาพ ๕ : อ่านคิดวิเคราะห์ได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องเรียบเรียงได้สาระเขียนได้ถูกต้อง
สะอาด เรียบร้อยดีมาก

ระดับ คุณภาพ ๔ : อ่านคิดวิเคราะห์ได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องเรียบเรียงได้สาระเขียนได้ถูกต้อง
สะอาด เรียบร้อยดี

ระดับ คุณภาพ ๓ : อ่านคิดวิเคราะห์ได้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องเรียบเรียงได้สาระเขียนได้ถูกต้อง
สะอาด เรียบร้อยพอใช้

ระดับ คุณภาพ ๒ : ความสอดคล้องของการอ่านคิดวิเคราะห์กับเนื้อเรื่องการเรียบเรียงความ
สะอาด ไม่เรียบร้อย ต้องปรับปรุง

ระดับ คุณภาพ ๑ : อ่านคิดวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องเรียบเรียงไม่ได้สาระเขียนไม่ถูกต้องไม่
สะอาด เรียบร้อย

แบบฝึกหัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้โดยค้นจากพจนานุกรม

คำศัพท์	ความหมาย
เทพอัปสร	
ธรณินทร์	
ธิบดินทร์	
บรรเทือง	
โบกขรณี	
ผกา	
พรหมาสตร์	
พัตโปก	
พานรินทร์	
มยุรฉัตร	
มาตลี	
มารยา	
โยธางตุรงค์	
ราพณ์	
ฤทธิรงค์	
ฤชิต	
โลทัน	
สหสนันย์	
สัทภันท์	
หัสติน	

ใบงานที่ ๑ เรื่อง วิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องบทพากย์เอราวัณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องบทพากย์เอราวัณดังต่อไปนี้

๑. โครงเรื่อง

.....

.....

.....

๒. ตัวละคร

๒.๑ พระราม

.....

.....

.....

๒.๓ พระลักษมณ์

.....

.....

.....

๒.๔ อินทรชิต

.....

.....

.....

๒.๕ นาง

.....

.....

.....

๒.๖ แก่นเรื่อง

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะการอ่าน ชุดที่ ๒

เรื่อง น้ำคำ

กรุงรัตนโกสินทร์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของคำพูดในสุภาษิตสอนหญิงว่า “เป็นมนุษย์สุดนิยมเพียง ลมปาก จะไต่ยากโหยหิวเพราะชีวหา แม้นพูดดีมีคนเขาเมตตา จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม” ต่อไปนี้เป็นข้อเตือนใจในเรื่องการพูดที่ควรจะได้ระลึกไว้ก่อนที่จะกล่าวถ้อยคำใดออกมาดังนี้

๑. คิดเสียก่อนพูด ก่อนจะพูดจะจาควรจะได้ใคร่ครวญและพินิจพิเคราะห์ให้ถ้อยคำเหมาะสมในเสียก่อน พูดแต่ ถ้อยคำที่เป็นความจริง ไม่โกหกพกลม

๒. ไม่พูดส่อเสียดให้ร้ายใคร ไม่นินทาว่าร้ายใคร การพูดที่มุ่งตั้งใจใครให้ต้องเจ็บช้ำน้ำใจ การทำให้ใครต้อง เกิดความเสียหาย การไปทำให้เขาเจ็บใจ เขาย่อมต้องอาฆาตแค้น แล้วหาโอกาสเล่นงานเรา แล้วชีวิตจะมี ความสุขได้อย่างไร

๓. ห้ามพูดในขณะโกรธ ในขณะที่ยังมีอารมณ์โกรธพลุ่งพล่านอยู่นั้น อาจจะทำให้พลาดพลั้งไปทำอะไรให้เกิด ผลเสียต่อตนได้ในภายหลัง เพราะฉะนั้นในขณะที่มีอารมณ์โกรธหรือในขณะที่มีอารมณ์ไม่ปกติ ไม่ควรพูด สิ่งใดออกมา อาจจะทำให้ท่านต้องสูญเสียความเชื่อถือ ของผู้อื่นที่มีต่อท่านเสียก็ได้

๔. เมื่อทำผิดก็ต้องรู้จักขอโทษ การรู้จักขอโทษกับคนอื่น เป็นการยอมรับว่าเราเป็นคนที่มีผิดและขอให้ผู้อื่นอภัย ให้ เป็นความสุภาพและเป็นมารยาทที่ดีของผู้ที่สามารถกล่าวคำขอโทษแก่ผู้อื่นได้ จะทำให้เกิดความนิยม ชมชอบให้เกิดในคนคนนั้น

๕. ถ้าไม่แน่ใจในสิ่งใดควรได้ไต่ถามให้ได้เรื่องได้ราวเสียก่อนที่จะตัดสินใจกระทำการสิ่งใดลงไป เพื่อเป็นการป้องกัน ความเสียหายที่จะตามมาเพราะความไม่กระจ่างในถ้อยคำ อาจนำความเสียหายมาสู่ตนได้ชั่วชีวิต จงใช้ถ้อยคำของท่านให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตให้มากที่สุด สิ่งใดไม่ควรพูดก็อย่าพูดให้เกิดความวุ่นวาย ไปเลย สิ่งไหนที่เป็นประโยชน์ก็ช่วยกันพูดให้มากๆ เพื่อที่จะได้กระจายประโยชน์นั้นให้กับคนอื่น ให้มากที่สุด เท่าที่จะมากได้ เพียงเท่านี้ก็คงจะมีความสุขมาสู่ชีวิตได้พอสมควร

ที่มา : บทความจากหนังสือพิมพ์ ข่าวสด

แบบบันทึกการอ่าน ชุดที่ ๑

ชื่อ - สกุล.....ระดับชั้น.....เลขที่

๑. บทความเรื่อง

.....

๒. ชนิดของบทความ

.....

๓. ใจความสำคัญของเรื่อง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. ข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

.....
.....
.....
.....
.....